

Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

EK:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi – HE 20/2023 vp

Yleistä

EK kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi tässä asiassa ja esitämme lausuntonamme seuraavaa.

Direktiivin implementointityö on mielestämme hoidettu erittäin hyvin. Sidosryhmille järjestettiin alustava kuulemistilaisuus kansallisen implementoinnin sisällöstä ennen varsinaista lausuntokierrosta. Tämän lisäksi sidosryhmiä on kuultu aktiivisesti ja ministeriö on pyrkinyt löytämään mahdollisimman joustavia ja toimivia vaihtoehtoja tiettyjen yksityiskohtien toimivuuden varmistamiseksi.

Haluamme kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä valmistelun monipuolisuudesta ja hyvästä vuoropuhelusta eri sidosryhmien kesken valmistelun eri vaiheissa kuten myös erittäin asianmukaisesta lopputuloksesta.

Muutama huomio ehdotetuista muutoksista

Osuuskuntien osalta hyvä ratkaisu

Katsomme, että direktiivin implementoimiseksi ehdotetut kansalliset lainsäädännön muutokset ja lisäsehdotukset ovat hyviä ja perusteltuja. Kansallista lisää on kyetty välttämään asianmukaisesti ja ne muutamat ratkaisut, joissa kansallista lisää on tullut, ovat lähtökohtaisesti asianmukaisia ja jopa – sidosryhmien toiveiden kaltaisia. Yhtenä esimerkkinä tästä on osuuskuntien mukaan ottaminen raportointivelvollisten piiriin joustavin edellytyksin. Kansallisen velvoitteiden laajennuksen osalta kyettiin löytämään sellaisia joustavia ratkaisuja, jotka mahdollistivat tasapuolisen ja tasapainoisen sääntelyratkaisun.

Digitaalisuus kannatettavaa, mutta turhaa työtä pörssiyhtiöille vältettävä

Yhtenä kansallisena lisänä ehdotetaan tilinpäätöksen rekisteröimistä digitaalisesti vastaavalla tavalla kuin mitä säädetään tilinpäätösdirektiivissä toimintakertomuksesta ja siihen sisältyvästä kestävyysraportista. Osana tätä digitaalisuuden edistämistä, joka sinänsä on kannatettava asia, ehdotetaan, että jatkossa, vuodesta 2026 alkaen, PRH voisi määrätä, että pörssilistatun emoyrityksen oma erillistilinpäätös tulisi merkitä digitaalisilla PRH tunnisteilla.

Tämä voisi käytännössä tulla tarkoittamaan pörssiyhtiöiden osalta sitä, että ne joutuisivat toimittamaan kahdella eri tavalla koneluettavaan muotoon saatetut tilinpäätökset kahteen paikkaan – ESEF -tunnisteilla merkitty konsernitilinpäätös Helsingin

pörssiin ja PRH -tunnisteilla varustettu emoyhtiön erillistilinpäätös PRH:een. Me katsomme, että tällaista kansallista pörssiyhtiöille aiheutuvaa lisätyötä emoyhtiön erillistilinpäätöksen osalta ei tulisi lainsäädännöllä mahdollistaa – ainakaan niin, että pörssiyhtiöt joutuisivat käytännössä varustamaan konsernitilinpäätöksensä ja emoyhtiön erillistilinpäätöksen kaksilla eri tunnisteilla. Digitaalisuus on tavoitteena kannatettava, mutta valittavan ratkaisun tulee olla sellainen, ettei pörssiyhtiöille aiheudu tästä tuplatyötä.

Lainsäädäntöä selkeytettävä eläkesäätiö- ja eläkekassalakien osalta

Vaikka raportointivelvoitteet onkin aiottu kohdistettavan ainoastaan suurikokoisiin eläkesäätiöihin ja kassoihin, on silti jäänyt lain tasolla hieman tulkinnanvaraiseksi, sovelletaanko velvoitteita lisäeläkkeisiin ja vakuutuskassatoimintaan. Eläkesäätiö- ja eläkekassalakiin sekä kirjanpitolakiin tehtyjä kestävyysriskiraportointia koskevia säännöksiä ei tulisi siis soveltaa lisäeläkkeisiin eikä vakuutuskassatoimintaan ja tämä asia tulisi selkeyttää. Tämä voitaisiin tehdä joko lisäämällä tarkennukset asianomaisiin kohtiin eläkesäätiö- ja eläkekassalakiin tai lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annettuun lakiin ja vakuutuskassalakiin.

Lopuksi

Kestävyysraportointidirektiivi ja sitä täydentävät EU-tason sitovat ESR-raportointistandardit tulevat aiheuttamaan yrityksille valtavan ponnistuksen kestävyysraportoinnin saralla. Yritykset pohtivat parhaillaan, miten selvittää uusien velvoitteiden täyttämistä ja miten standardien sisältämiä lukuisia yksityiskohtaisia sisältöjä pitäisi tulkita. On hyvä asia, että direktiivin kansallinen implementointi on edennyt hyvin aikataulussa, jotta yritykset pääsevät mahdollisimman pian tutustumaan lopulliseen lainsäädäntöön.